2025

Wiesneus

WiN N PRiES!

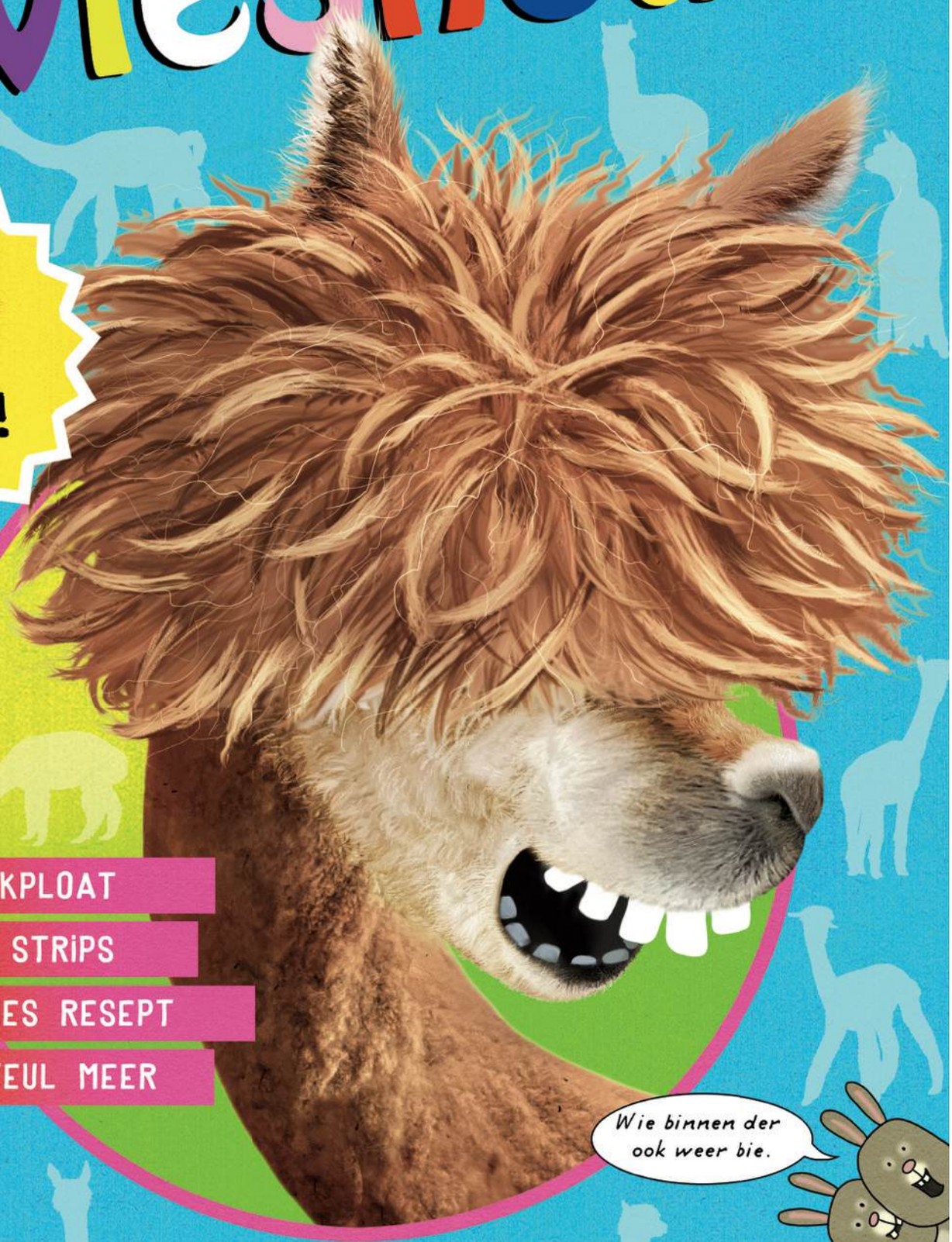

MiT N ZUiKPLOAT

LAiDJES, STRiPS

N AiGENWiES RESEPT

EN NOG VEUL MEER

EN DAT AALMOAL iN T GRUNNEGS

Wiesneus 2025 Grunning.indd 1 17-12-2024 14:07

Moi

Eén keer per jaar verschijnt tijdschrift *Wiesneus*, dit keer met het thema '*lekker aigenwies*'.
Aigenwies zijn is iets om trots op te zijn. Je maakt op je eigen manier keuzes en doet soms de dingen anders dan anderen.

In dit nummer van *Wiesneus* vind je gedichten over stampen in plassen, omgaan met schelden, schatten en een *puut* met snoep. Er zijn liedjes die gaan over gewoon en *biezunder*, een zoekplaat en puzzels die je hersens lekker laten kraken. En dat *aalmoal in de streektoal*, zodat je ook nog wat leert over de woorden en uitdrukkingen die je misschien wel van dichtbij kent. En anders leer je ze nu!

Dus maak het je gemakkelijk en *vernuver joe* wat met deze *Wiesneus*.

Medewerkers: Erfgoedcentrum Achterhoek/Liemers en Veluwe, Stellingwarver Schrieversronte
Centrum Groninger Taal & Cultuur, Huus van de Taol en alle vrijwilligers die hun bijdrage leverden aan *Wiesneus* 2025.
Vertoalen noar t Grunnegs: Jan Groenbroek

DIZZE WIESNEUS WORDT OETGEVEN DEUR CENTRUM GRONINGER TAAL & CULTUUR IN SOAMENWAARKEN MIT HUUS VAN DE TAOL, ECAL, TWENTEHOES EN IJSSELACADEMIE EN IS MEUGELK MOAKT MIT GELD VAN PROVINCIE GRONINGEN

Inhold

Schelden	3
Gewoon en biezunder	4
Roadploat	5
Schat	6
Kleurploat	7
Slichte Hans	8,9
Stampen	10
Diagrampuzzel + strip	11
Zuikploat	12
Sint Juttemis	13
Lekker aigenwies lekker	14
Woordzuiker	15
Recept: Koken mit Benny en Bart	16

De verhalen zijn ingelezen door Riemker Bakker en allemaal te beluisteren op YouTube Centrum Groninger Taal & Cultuur. Ook de liedjes staan daar. Irene Wilkens zingt ze.

Op **www.cgtc.nl** vind je de liedjes en audio's van de verhalen en gedichten en de bijbehorende lesbrief.

Centrum Groninger Taal & Cultuur

Samenstelling
Natascha Stenvert
Alja Kiers
Kim van Steenwijk
Arja Olthof

Opmaak
Hermien Haar

Illustraties
Natascha Stenvert
Thijn Post (blz. 4, 13)
Nikki Roosma I(blz. 10, 14)
Julia van den Berg (blz. 6)

Centrum Groninger Taal & Cultuur
Raadhuisstraat 3
9988 RE Usquert
Telefoon 0595-749330
E-mail: info@cgtc.nl;
Internet: www.cgtc.nl

SCHELDEN

Geartsje Douma

O, wat bin ik vergrèld op die!
Ik spring hoast oet mien vel!
Ik bin zo verschrikkelk vergrèld!
Ik roup, ik roas, ik schèl:

Baangeschieterd!
Noagelbieter!
Oapesnoet!
Eerappelprut!

Doe ropst:
'Schelden, schelden, dut nait zeer!

En den…
Heb ik gain woorden meer.

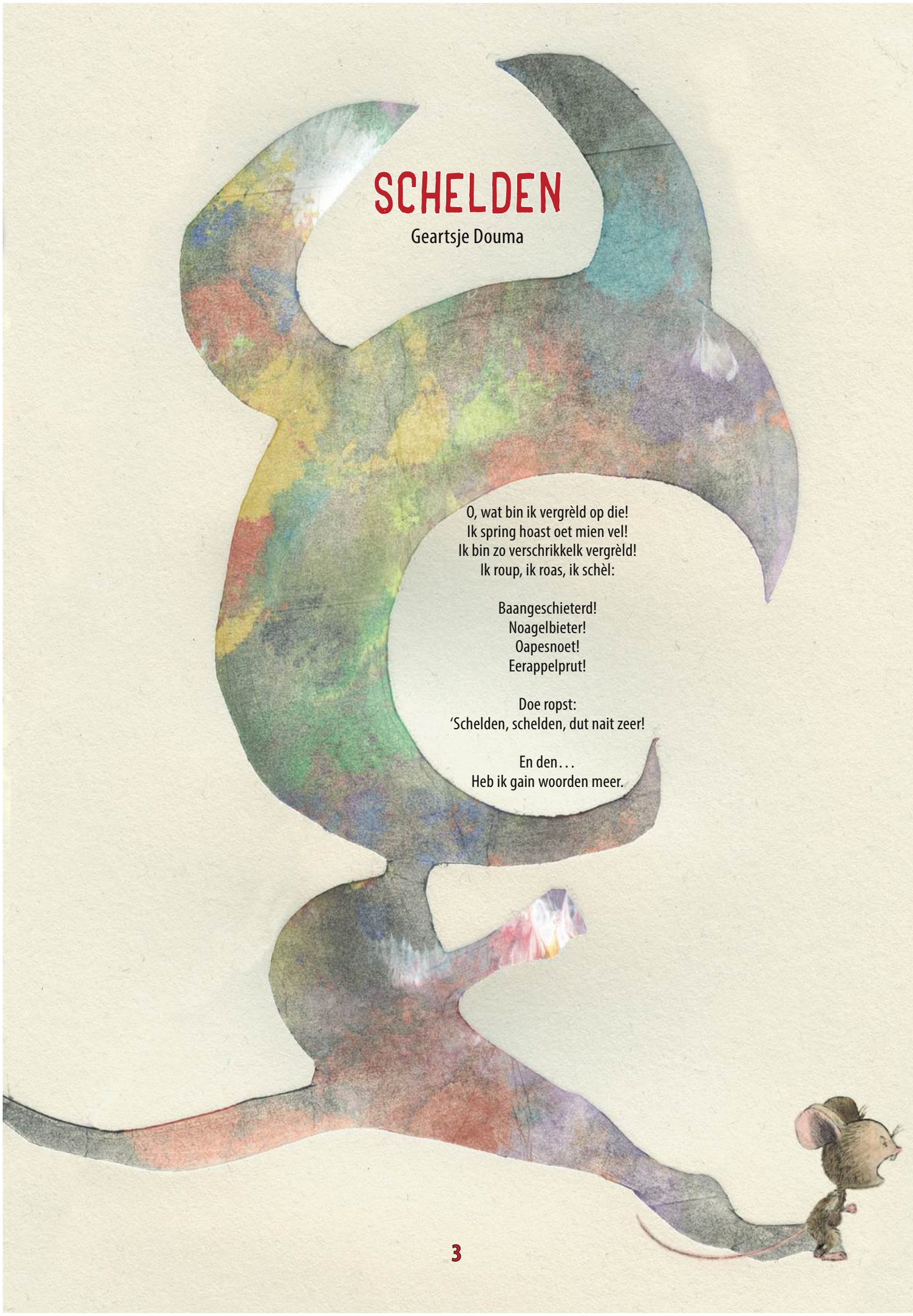

Wiesneus 2025 Grunning.indd 3 17-12-2024 14:07

GEWOON EN BIEZUNDER

Ze zeggen dat ik biezunder bin
mor ik bin hail gewoon…

Ik dou echt wel mien best om recht te lopen,
mor mien rechterbain, dij dut mor
en gaait zien aigen gang.
Dij springt over de hege veurda'k t deurheb.
Oh, ik heb hom in t gehail nait in bedwang.

refrein
Ik loop ain, twij, in de moat
Drij en vaier, liek over stroat.
Vief en zes dat lukt nait meer
Schots en schaif doar goa ik weer
Mit mien biezunder gewone linkerbain.

Ze zeggen dat ik biezunder bin,
Mor ik bin hail gewoon.
Ik hol allain mien bain lang nait aaltied in toom.

As ik stil wezen mout, begunt mien bain te stampen.
Meester ropt noar mie:
'Wat is dat veur belaggelk gedrag?
Ik roup weerom: Ik kin t ook nait helpen.
t Is mien bain dat dingen dut dij ik nait mag.'

refrein

Ze zeggen dat ik biezunder bin,
Mor ik bin hail gewoon.
Ik hol allain mien linkerbain lang nait aaltied in toom.
Mit gym mout je aaltied op de lientjes lopen
en bie t fietsen mouten joen vouten aaltied stief op t pedoal.
Mit n bain as dat van mie is dat wat lasteg
Dus zing ik mit overdunderend keboal.

Refrein

Ze zeggen dat ik biezunder bin,
Mor ik bin hail gewoon.
Ik hol allain mien linkerbain lang aaltied nait in toom.

Refrein

Ze zeggen dat ik biezunder bin,
Mor ik bin hail gewoon…

tekst: S. Broertjes & M. Lubbers
muziek: J. Kruimink

Wiesneus 2025 Grunning.indd 4 17-12-2024 14:07

Wel van dizze 21 boeven het de golden aarmbaand stolen?!

Oplössing: zie pagina 15

Wiesneus 2025 Grunning.indd 5 17-12-2024 14:07

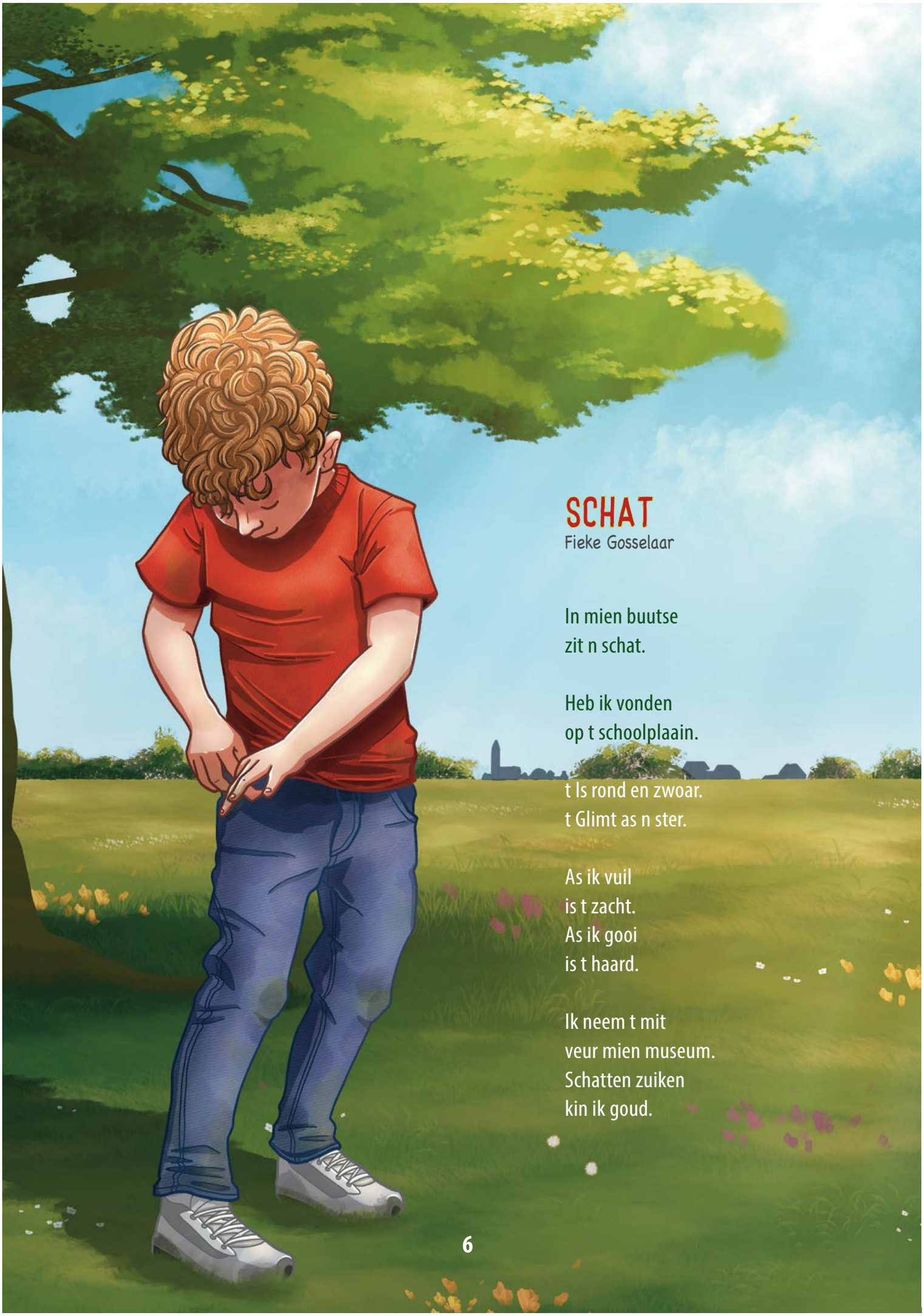

SCHAT

Fieke Gosselaar

In mien buutse
zit n schat.

Heb ik vonden
op t schoolplaain.

t Is rond en zwoar.
t Glimt as n ster.

As ik vuil
is t zacht.
As ik gooi
is t haard.

Ik neem t mit
veur mien museum.
Schatten zuiken
kin ik goud.

Wiesneus 2025 Grunning.indd 6 17-12-2024 14:07

Wiesneus 2025 Grunning.indd 7

Mit dizze kleurploat kinst n mooie pries winnen! Kleur hom in en stuur hom veur 25 april 2025 noar info@cgtc.nl

Noam: .....

Woonploats: :.....

Schoul: .....

Groep: :.....

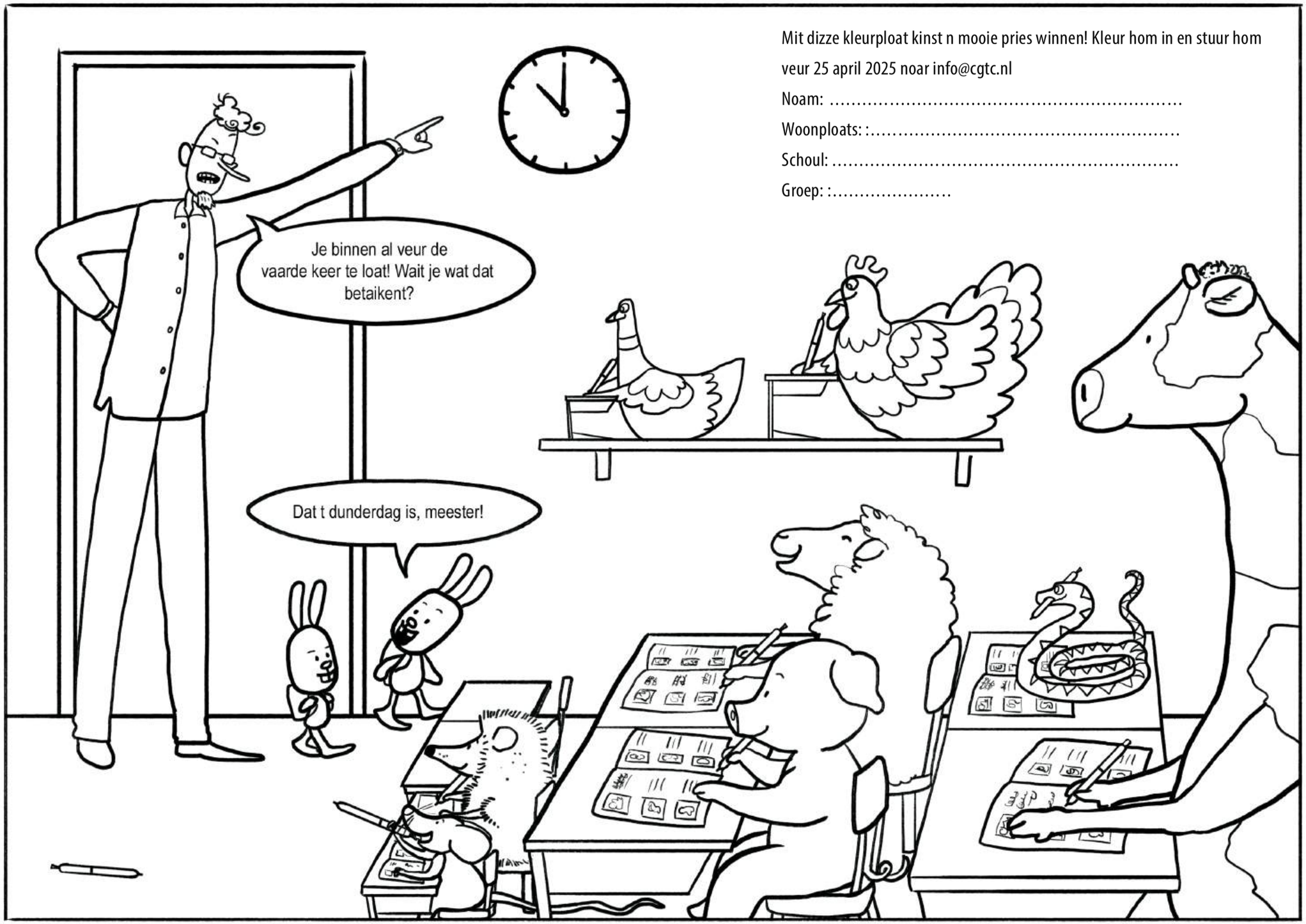

17-12-2024 14:07

SLiCHTE HANS

Noar n verhoal van H.C. Andersen
Bewaarkt deur Kunny Luchtenberg

Ver van stad en dörp ston n old kestail. Doar woonde keunenk mit zien vraauw,
Ze haren ain dochter, dij wat biezunder was.
Ze wol allain mor traauwen mit n man dij aaltied n goud antwoord gaf.

Keunenk nuigde ale jongelu, en zo ook zeuns van baron.
Dij waren hail slim. d'Aine kon t haile Letiense woordenbouk oet kop en d'aander kon ale steden en dörpen opnuimen.
Ze dochten dat ze wel groot kaans mouken bie prinses.

'Ik krieg keunenk zien dochter,' raipen ze tougelieks.

Heur voader gaf n swaart peerd aan d'aine bruier, d'aander kreeg n widde meer.
Ze smeerden heur lippen in mit levertroan, din konden ze beter proaten.
Nou was der ook nog n daarde bruier Hans, dij elk slichte Hans nuimde.
Mor hai was nait dom. 'Wat binnen joe van plan?' vroug Hans.
'Ik wil ook mit prinses traauwen.' Mor bruiers lagden hom oet.

Hai vroug zien pa ook om n peerd, mor dij kreeg e nait.
'Goud,' zee Hans,' din pak ik mien bokram, dij kin mie wel holden.'

Bruiers reden stoadegaan vot en waren nog aal drok heur woorden en ploatsnoamen aan t repeteren.
'Doar kom ik aan,' reerde Hans. 'Kiek ais wat ik vonden heb!'
En hai lait n dooie kraai zain. 'Wat gaaist doarmit doun?' vrougen bruiers.
'Dij geef ik aan prinses.' En hai ging wieder op zien bokram.

'Hopla-hop, hier bin ik. Kiek ais wat ik nou weer vonden heb?'
Bruiers zeden: 'Wat dom, dit is ja n olle klomp. Wilstoe heur dij ook kedo doun?'
'Joazeker wil ik dat,' zee Hans.

Bruiers haren nou n veul grotere veursprong, mor Hans ging mit en zee:
'Hopla-hop, hier ben ik weer.'
'Wat hestoe nou weer vonden?'
'Dat kin k joe nait vertellen, mor prinses zel der blied mit wezen.'
'Bah,' zeden bruiers, 't is gewoon prut oet sloot.'

Wiesneus 2025 Grunning.indd 8 17-12-2024 14:07

Ze spoorden heur peerden aan en kwamen n uur eerder bie stadspoort aan.
Doar stonden laange riegen jongkerels te wachten totdat ze noar binnen konden.

Noa n zetje wer eerste bruier bie prinses touloaten. Hai zee: 'Wat is t hier hait!'
Prinses antwoordde: 'Joa mien pa broadt hoantjes.'
Jong, dij muid was van t laange wachten, was inains ale Letiense woorden vergeten. Hai wis niks meer en prinses stuurde hom vot.

Dou was twijde bruier aan beurt. 'Wat is t hier ja vrezelk hait,' zee e.
'Joazeker, wie broaden vandoag jonge hoantjes,' zee prinses.
'We-we-we,' kon bruier allain mor oetbrengen en wis gain noamen meer van ale dörpen en steden.
Hai ston mit mond vol tanden.
'Deugt niks van,' zee prinses en stuurde ook dizze bruier vot.

Dou kwam Hans op zien bokram binnenstoeven. 't Is hier ja smoorhait,' zee e.
'Ik broad vandoag ook jonge hoantjes.'
'Dat paast mie net,' raip Hans blied.
'Mag k meschain mien dode kraai mitbroaden?'

'Joa, hur,' zee prinses,' mor ik heb gain paan.'
'Oh, mor ik wel, hier hest n schiere broadpaan.'
Hai hoalde olle klomp teveurschien en legde kraai in t midden.

't Is wel n hail moal,' zee prinses, 'mor hou kommen wie aan soep?'
'Dij heb k ook,' zee Hans en pakte n haand vol prut oet zien buus.
Prinses mos hail haard lagen en dou ze weer proaten kon zee ze:
'Mit dizze man wil k traauwen! Hai is zo knap en het overaal n antwoord op.
k Wait zeker, da'k mit hom mien haile leven pelzaaier hebben zel.'

En zo wer Hans keunenk en traauwde mit prinses.
Mit n kroon op kop zaten ze mit zien baaident nog joarenlaank op troon.

Wiesneus 2025 Grunning.indd 9 17-12-2024 14:07

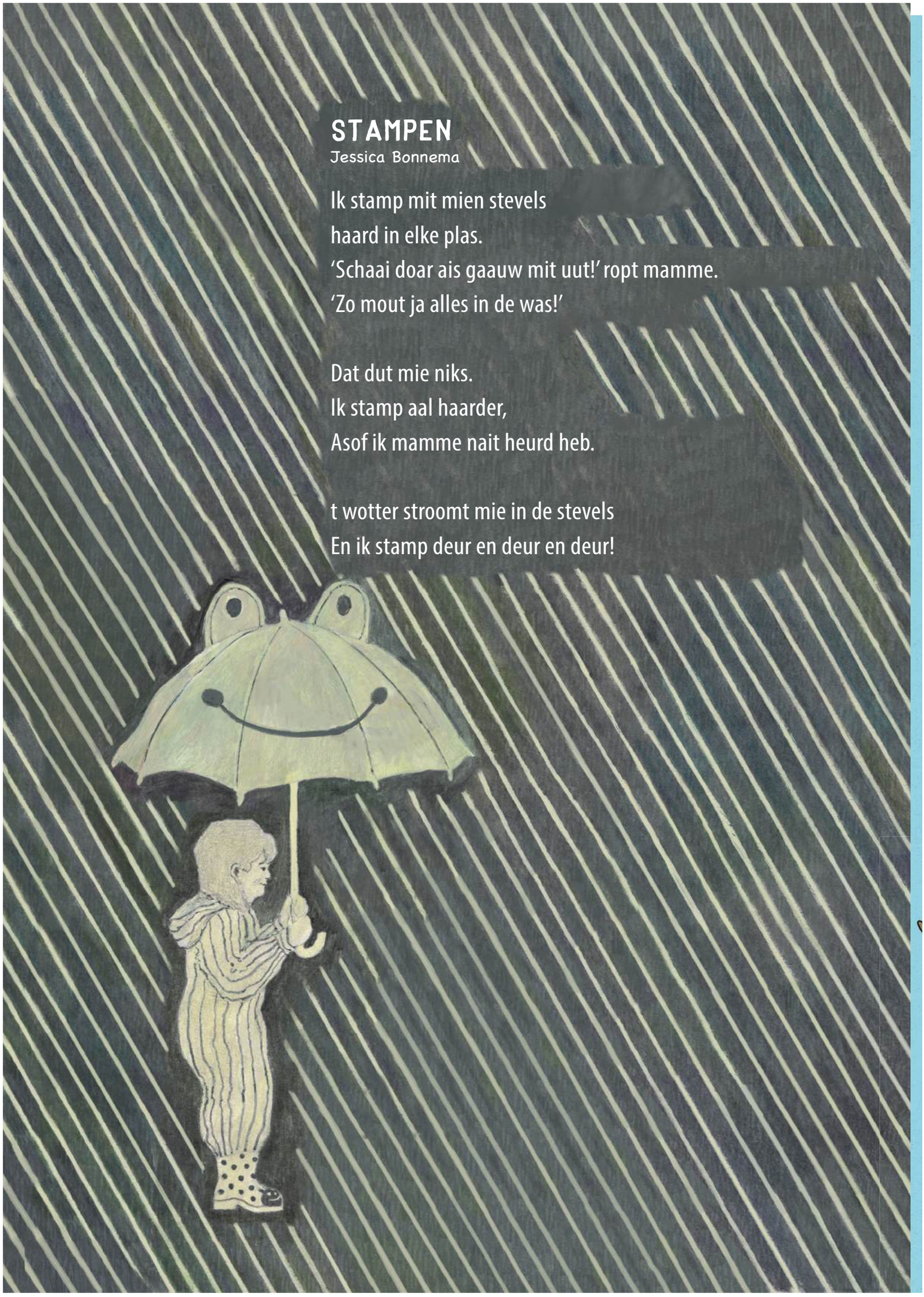

STAMPEN

Jessica Bonnema

Ik stamp mit mien stevels
haard in elke plas.
'Schaai doar ais gaauw mit uut!' ropt mamme.
'Zo mout ja alles in de was!'

Dat dut mie niks.
Ik stamp aal haarder,
Asof ik mamme nait heurd heb.

t wotter stroomt mie in de stevels
En ik stamp deur en deur en deur!

DiAGRAMPUZZEL

Ast de *Wiesneus* goud leest, den kinst de vroagen hieronder beantwoorden. Ast de antwoorden goud ienvuld hest, den leest van boven noar beneden de oplözzen. Stuur dit woord **veur 25 april 2025** op noar **info@cgtc.nl** o.v.v. 'Diagrampuzzel *Wiesneus* 2025'. Schrief ien de mail dien noam, adres, schoul en groep. En dien oplözzen nait vergeten vanzulf!

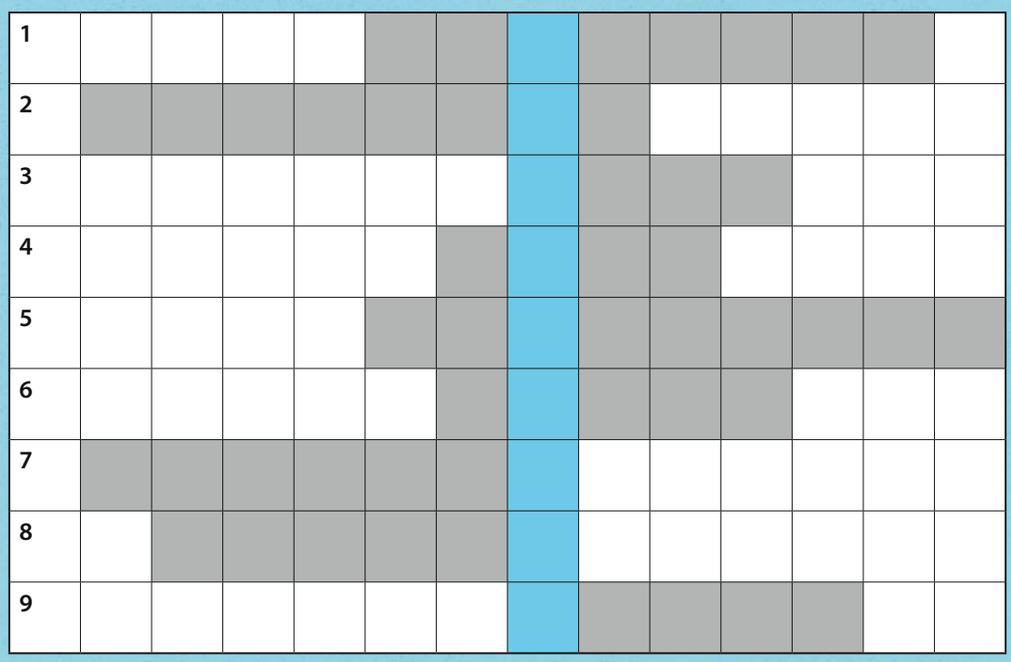

1. 'Wie broaden vandoag jonge . . .', zee prinses.
2. Feest feest feest tot Sint . . . Feest feest feest tot t over is
3. Mien linkerbain dij dut mor en gaait zien aigen . . .
4. Schelden, schelden dut nait . . .
5. Op welke dag trakteer ik op zuitzoere ariboos?
6. Mien schat is rond en . . . en glimt as n ster
7. Wat gebruken Bart en Benny in ploats van eerappels?
8. Veur de hoeveulste keer is de leerling te loat in de kleurploat?
9. Ik . . . mit mien stevels haard in elke plas

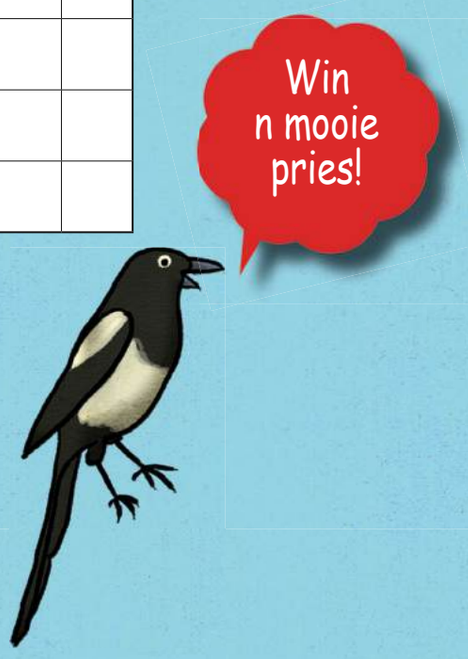

Wiesneus 2025 Grunning.indd 11 17-12-2024 14:08

ZUiKPLOAT

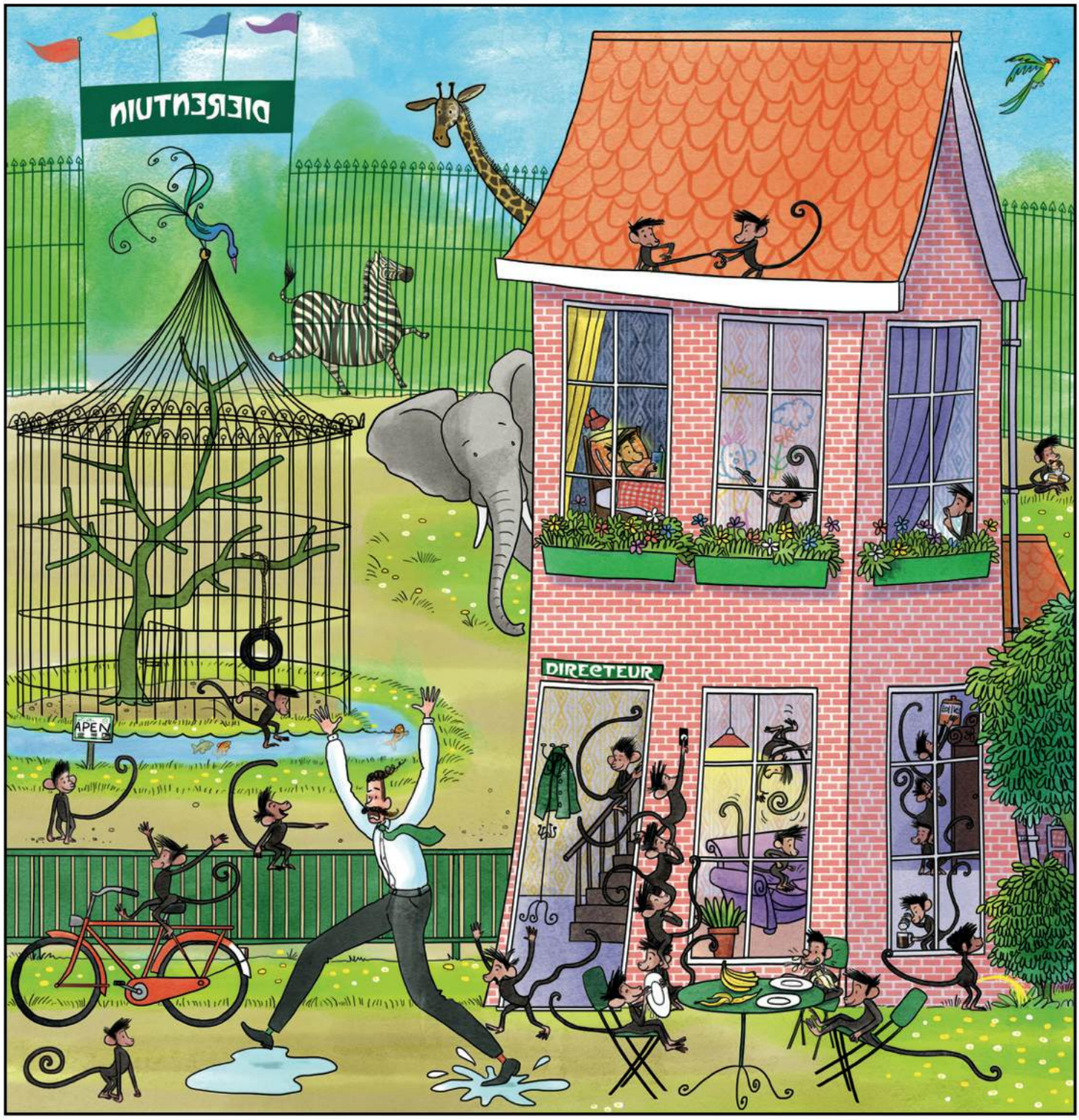

stiekom slikken
op muren taiken
op baank springen
deurtje bellen
van trapleunen glieden
mit handen eten
zunder handen fietsen

ain aan steert trekken
slootje springen
plazzen ien de bosjes
bord oetslikken
ofkieken
ain oetlaggen
lezen ien bèr

smakken
noa-apen
wuppen mit stoul
neuspeutern
ien de plazzen stampen
twij verschillende zokken aan
zolt ien de kovvie doun

Wiesneus 2025 Grunning.indd 12 17-12-2024 14:08

refrein
Feest feest feest tot Sint Juttemis
Feest feest feest tot t over is
Feest feest feest vier t elke dag
Feest feest feest, tot Sint Juttemis

Soms is er niks te vieren
gebeurt ter nooit ais wat
Gain feest of gain playbackshow
Giain kermis in de stad
En ook nait op vekaansie
Of gain logeerpartij
Ik kin doar echt nait tegen
Dat is ja niks veur mie

Ik wil elke dag n feestje, en lekker loat op bèr
Ik wil elke dag n feestje, zunder feest is der gain lol

refrein
Feest feest feest tot Sint Juttemis
Feest feest feest tot t over is
Feest feest feest vier t elke dag
Feest feest feest, tot Sint Juttemis

Mor lol kin je zulf ook moaken
mit ijsco's en petat
Verzin mor n verjoardag
Al was t van de kat
n Feest veur nije schounen
n Feest omdat t kin
n Feest omdat zun schient
Want feest doar hol ik van

Ik wil elke dag n feestje, en lekker loat op bèr
Ik wil elke dag n feestje, zunder feest is der gain lol

refrein
Feest feest feest tot Sint Juttemis
Feest feest feest tot t over is
Feest feest feest vier t elke dag
Feest feest feest, tot Sint Juttemis

Feest feest feest tot Sint Juttemis
Feest feest feest tot t over is
Feest feest feest vier t elke dag
Feest feest feest, tot Sint Juttemis

tekst & muziek: Martijje Lubbers

Wiesneus 2025 Grunning.indd 13 17-12-2024 14:08

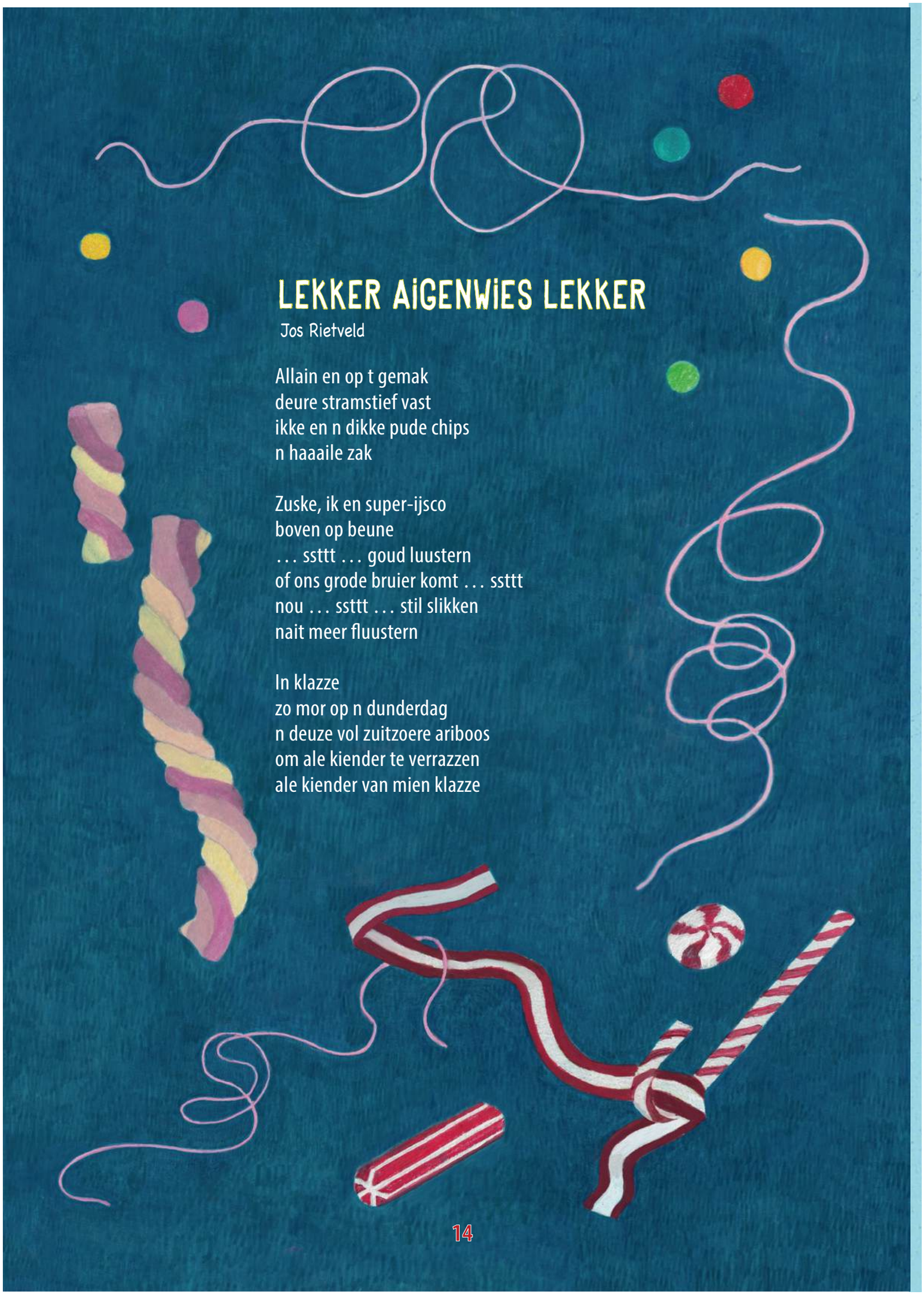

LEKKER AIGENWIES LEKKER

Jos Rietveld

Allain en op t gemak
deure stramstief vast
ikke en n dikke pude chips
n haaaile zak

Zuske, ik en super-ijsco
boven op beune
… ssttt … goud luustern
of ons grode bruier komt … ssttt
nou … ssttt … stil slikken
nait meer fluustern

In klazze
zo mor op n dunderdag
n deuze vol zuitzoere ariboos
om ale kiender te verrazzen
ale kiender van mien klazze

Wiesneus 2025 Grunning.indd 14 17-12-2024 14:08

GRUNNEGER WOORDZUIKER

Zuik de onderstoande woorden in de woordzuiker op. Ast de puzzel goud oplöst komt ter n Grunnegse zin oet. Stuur dizze zin **veur 25 april 2025** op noar **info@cgtc.nl** o.v.v. 'Woordzuiker *Wiesneus* 2025'. Schrief in de mail dien noam, adres, de school woarst op zitst en de groep woarst in zitst. En de oplözzen, nait vergeten!

E	J	T	H	C	I	W	B	E	J	T	O	P
T	J	I	S	E	K	P	O	P	L	J	H	B
I	T	T	O	J	O	N	K	J	E	O	I	A
E	V	I	N	T	S	M	O	R	G	N	E	R
P	R	U	G	E	L	T	I	E	N	G	P	R
E	K	M	A	F	R	O	I	K	O	K	E	I
L	D	I	A	A	M	O	N	E	B	E	R	E
Z	W	M	A	T	N	A	B	I	K	R	D	S
I	E	J	D	N	A	H	R	E	D	E	I	B
N	E	S	W	I	E	S	K	E	G	L	L	N
N	E	J	K	E	B	E	D	U	T	D	E	U
E	T	I	A	N	N	E	G	U	E	D	L	S
G	W	U	A	A	L	E	J	T	E	I	L	O

ANTAM (ongezeglijk kind)
BARRIES (stevige jongen)
BIEDERHANDJE (bijdehand kind)
BONGEL (dwarsligger)
DEUGENNAIT
FAMKE (meisje)
GROM (kind)
JONGKEREL
JONKJE
LIETJELAAUW (lui meisje)
MAAID
OLDGEBORENTJE (vroegwijs kind)
POPKE (baby)
POTJE (baby)
PRUGELTIE (bijdehand kind)
HIEPERD (tenger kind)
STIEKEL (koppig kind)
TIEPELZINNEG (wispelturig)
TUDEBEKJE (schattebout))
VINT
WICHTJE
WIESKE (parmantig kind)

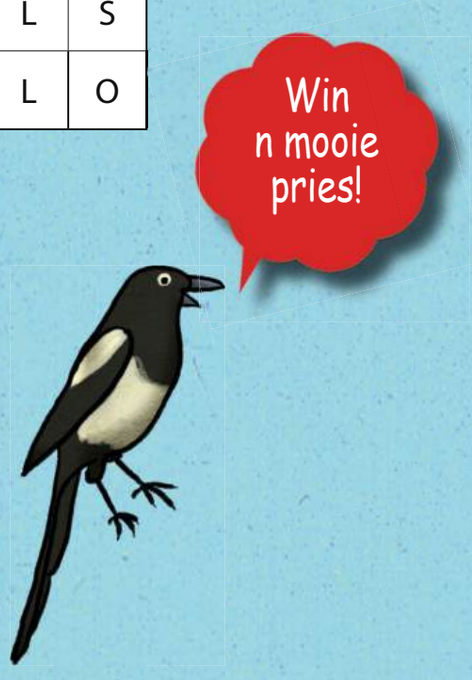

Oplözzen: blz. 5: De boeven binnen onschuldeg, de akster hef het daon!

Wiesneus 2025 Grunning.indd 15 17-12-2024 14:08

Koken mit BENNY & BART

~~Eerappels mit spruutjes en bloudworst~~